

Litomyšl otevřela zrekonstruované nábřeží s originálním dětským hřištěm

Litomyšl (3. 6. 2017) - Po téměř pěti letech od oficiálního startu projektu „Obnova nábřeží řeky Loučné v Litomyšli“ a rok a půl od zahájení stavebních prací se v sobotu 3. června 2017 veřejnosti znovu zpřístupnila lokalita Vodních valů. Program slavnostního otevření, spojený s oslavou Mezinárodního dne dětí, patřil především malým návštěvníkům. Kromě tvůrčích a sportovních aktivit mohli poprvé vyzkoušet také unikátní dětské hřiště.

Obnova nábřeží říčky Loučné nedaleko Smetanova náměstí měla lokalitě vrátit funkce, o něž místo přišlo kvůli necitlivým úpravám ve druhé polovině 20. století. Především přiblížit řeku zpátky každodennímu životu města, vytvořit prostor, který budou lidé moci využívat k trávení volného času, a lépe propojit historickou část Litomyšle s okolím řeky a parkem u Smetanova domu.

Řešení prostoru vzešlo z architektonické soutěže Cena Nadace Proměny 2013, jejíž zadání se mimo jiné opíralo o průzkum přání a potřeb lidí, kteří nábřeží využívají nejčastěji. Na základě podnětů obyvatel ponechali architekti Martin Rusina a Martin Frei území co nejvíce přírodní charakter. Současně propojili původně oddělené prostory ulice Vodní valy, nábřeží, řeky a parku u Smetanova domu. Těžištěm proměny se přitom stala nábřežní promenáda s hřištěm pro návštěvníky různého věku, plochou pro zahrádku kavárny a s odlišnými typy posezení. V neotřelém pojetí herních prvků se opakuje motiv zvuku jako pojítka s odkazem místního rodáka a hudebního génia Bedřicha Smetany. Lepší přístup k řece i nové možnosti přechodu vodního toku umožňují kamenný brod, nová visutá lávka a sklápěcí mola připomínající někdejší máchadla. Nevzhledný objekt vodárny nad říčkou architekti využili k vytvoření vyhlídky. Park u Smetanova domu doplnil pavilon se zelenou střechou k pořádání kulturních akcí a s posezením pod vzrostlými stromy.

Na projektu s architektky Rusinou a Freiem spolupracovali také krajinářští architekti Mirka Svorová a Jakub Finger z atelieru Partero, grafické studio Colmo nebo výtvarníci Pavla Sceranková a Dušan Zahoranský.

„Nová podoba lokality je odvážná, hravá a přeji si, aby se obyvatelé města přesvědčili také o tom, že je hlavně funkční. Věřím, že se Vodní valy stanou vyhledávanou částí města, kde budou obyvatelé trávit svůj volný čas. Tímto bych chtěl velice poděkovat Nadaci Proměny Karla Komárka, architektům a všem dalším lidem, kteří vložili do projektu proměny nábřeží svou energii a um,“ prohlásil na slavnostním otevření litomyšlský starosta Radomil Kašpar.

S přípravami na proměnu Vodních valů se začalo v roce 2012, počátky projektu s podtitulem „dialog mezi řekou a městem“ však sahají již do let 2010 a 2011. „Záměr Litomyšle na znovuoživení nábřeží původně odstartovala zdejší občanská iniciativa a vedení města. Fakt, že místním na prostoru záleželo, byli ochotní investovat svůj čas a na projektu se aktivně podílet, přispěl k tomu, že jsme se rozhodli podpořit právě tuto proměnu,“ uvedl zakladatel Nadace Proměny Karel Komárek, která projekt Litomyšle podpořila ze svého grantového programu Parky. Od nadace město získalo příspěvek více než 23 milionů korun, samo na rekonstrukci parku vynaložilo přes 7 milionů korun. Další finance města si vyžádala obnova části silnice a chodníků na ulici Vodní valy, jejíž novou podobu rovněž navrhli architekti Rusina a Frei. Tyto práce stály necelých osm milionů korun. O realizaci obnovy nábřeží se postarala společnost Litomyšl Loučná Eurovia-Vykrut s.r.o., která začala se stavbou v únoru

2016. „Byla to náročná, ale pěkná a zajímavá stavba, v níž se citlivým způsobem podařilo architektům skloubit projekt s okolím a navodit atmosféru klidu a pohody,“ zhodnotil proměnu nábřeží Loučné Petr Boukal, hlavní stavbyvedoucí.

Ikonickou součástí projektu se stalo již zmíněné dětské hřiště s umělecky ztvárněnými herními prvky od sochařů Dušana Zahoranského a Pavly Scerankové. „Prostor nábřeží skýtal ideální příležitost navrhnout hřiště tak, aby fungovalo jako hřiště a zároveň jako místo propojující cesty podél řeky. Chtěli jsme navázat na tradici umělecky ztvárněných hřišť 60. let minulého století, která v posledních 20 letech odezněla, často kvůli tomu, že se zpřísnila legislativa na dětská hřiště, a kvůli obavě, že to bude drahé a komplikované. Chtěli jsme hřiště, které bude nejenom funkční, ale i sochařsky zajímavé,“ říkají architekti Martin Rusina a Martin Frei.

Díla s názvy Ucho, Krystal, Hora, Lochneska nebo Cik cak přinášejí netradiční pojetí klasických herních prvků, v jejichž řešení se odráží motiv zvuku a hudby v nejrůznějších podobách. „To, že vyrobí takové hřiště je strašně nepřekonatelné a přísné, není úplně pravda. Je to spíše o ochotě a nadšení zadavatelů. Pak je realizace možná,“ doplňují sochaři Pavla Sceranková a Dušan Zahoranský. Jedním ze symbolů znovuzrozených Vodních valů se rovněž stala dlouhá červená zídka, procházející celým územím podél pravého břehu řeky. Pozorní návštěvníci v ní naleznou vzpomínky lidí, kteří na Vodních valech kdysi vyrůstali a mají k lokalitě citové pouto. Vzpomínky pamětníků se staly také součástí výstavy k projektu obnovy nábřeží Loučné, kterou u příležitosti slavnostního otevření připravila Nadace Proměny Karla Komárka.

Do projektu se mohla průběžně zapojovat místní veřejnost. Kromě úvodní spoluúčasti obyvatel na přípravě zadání architektonické soutěže se uskutečnila řada doprovodných aktivit k projektu a veřejných setkání, při nichž se architekti snažili občanům projekt detailně představit a současně reagovat na jejich podněty. Došlo tak například k dílčím úpravám šířky komunikace na Vodních valech pro potřeby parkování.

Kontakty pro média:

Petra Hrubošová
manažerka komunikace
Nadace Proměny Karla Komárka
775 654 314
Petra.hrubosova@nadace-promeny.cz
www.nadace-promeny.cz

a

Michele Vojáček
vedoucí tiskového oddělení
Městský úřad Litomyšl
724 917 054
michele.vojacek@litomysl.cz
www.litomysl.cz